

Landet kan der, som bekendt, ikke faaes Tilladelse til at anlægge Møller til Brug i egen Næring uden der er bevistlig Mølletrang tilstede. I Kjøbstæderne har man derimod efter de hidtil bestaaende Regler, jeg troer, at det her gjaaldt i en Deel Aar, kunnet faae Tilladelse til at anlægge en Mølle til eget Brug, om man end ikke bevisste at der var Trang til en saadan Mølle tilstede. Det er ikke saa sjældent, at det tillades og er tilladt Bryggere, Brændevinsbrændere og Flere, efterat Consumtionen er ophævet, navnlig hvad Bryggere og Brændevinsbrændere angaaer, at anlægge Møller til Brug i deres egen Næring. Jeg troer, at man er gaaet ud fra, at naar man havde Kraft tilovers, som man ikke havde anden Anvendelse for, har Ministeriet givet sit Samtykke til, at Bedkommende i et saadant Tilfælde maatte anlægge Mølle til Brug i egen Næring; men Udvalget troer, at Kjøbstadsmøllerne derved lide et temmelig betydeligt og søleligt Tab, og det foreslaaer derfor, at der skal stee en Indskrænkning i de bestaaende Forhold til Fordeel for Møllerne i de 15 Aar, saaledes at de Næringsdrivende ikke skulle have saa stor Ret til at faae Møller anlagte, som de hidtil have havt. Det er noksom bekendt, at det især er Kjøbstadsmøller, der have lidt og fremdeles ville lide ved disse forandrede Forhold, og jeg troer derfor, man bør sætte disse Møller og Landmøllerne i samme Stilling, saa de lige godt kunne udholde den nærværende Tid og i sin Tid saameget bedre gaae den fremtidige Frihed imøde. Naar altsaa § 2 bliver antaget med de Ændringer, som Udvalget har tilladt sig at bringe i Forslag, vinde Kjøbstadsmøllerne aabenbart ikke ubetydeligt ved den forandrede Tilstand.

Beutner: Jeg troer ikke, at § 3 har nogen anden Hensigt end at fremkalde de saakaldte Handelsmøller eller Meelfabrikker, hvorved man agter eller har til Hensigt at frembringe et bedre Produkt end det, der hidtil er frembragt paa vore Møller, og gjøre det til Gjenstand for Handel. Men, saafremt den Fortolkning af § 12, som den høitagtede Indenrigsminister har givet, skal tages tilfølge, troer jeg ikke, det vil være muligt at opnaae

denne Hensigt, idet der nemlig ved ethvert saadant nyt Etablissement vil udbringes forskjellige Sorter Meel, der have større eller ringere Værdi, en bedre eller ringere Godhed. Det er kun de gode Sorter, som kunne egne sig til Udførsel, og blive Gjenstand for Uffættning i Udlandet. De ringere og ringeste Sorter derimod ville ikke egne sig dertil, og, naar nu Fabrikanten, som vi ville kalde ham, ikke har Leilighed til at affætte de ringere Sorter og dette Uffald her hjemme, troer jeg ikke, at hans Fabrik vil kunne bestaae, og jeg kan heller ikke see, at Paragraphen saa vil opnaae sin Hensigt.

Krabbe: Det er netop paa Grund af, at det vil være en Indskrænkning i den bestaaende Frihed, at jeg ikke kan stemme for det Ændringsforslag, der af Udvalget er foreslaaet til § 2; thi det er ikke alene Brændevinsbrændere og Bryggerne i Kjøbstæderne og Bagerne, navnlig her i Kjøbenhavn, som faae Tilladelse til, navnlig nu efterat Consumtionen er hævet, at anlægge Møller i Forbindelse med deres Bedrift, men — hvis jeg ikke feiler — antage ogsaa de Sædegaardseiere, som have faaet Tilladelse eller Bevilling til at drive Brænderier, at de paa Grund af denne specielle Tilladelse, de have til at male til eget Forbrug, ogsaa maae male det Korn, de benytte i deres Brænderier.

Orsted: Jeg kunde have Udskilligt at bemærke ogsaa ved § 1; men det skal jeg forbigaae, da det lader til, at det ærede Thing i det Hele ikke har Noget derimod at erindre. Hvad § 2 angaaer, da er det vist, at, naar de Ændringer, som Udvalget har foreslaaet, antages, saa vil den Hensigt, man har havt med Lovudkastet, ikke opnaaes. Jeg kan inidertid ikke tilraade, at man skulde blive ved Lovudkastet; thi det vilde jo vistnok fremkalde en meget indgribende Indskrænkning i de Møllerne tilkommende Rettigheder, og, da jeg troer, at man gaaer dem nær nok alligevel, kan jeg ikke være for, at man skulde holde sig til Lovudkastet. Jeg troer heller ikke, at der vilde følge nogen ny Indskrænkning af, at Ordet „Næringsdrift“ udgik; thi, hvad Kjøbstæderne angaaer, er der jo aldrig Tale om Mølletrang, og altsaa er der den samme Afgang for Bryg-